

Závěrečná zpráva ze studijního pobytu Akademický rok 2018 - 2019

Tato zpráva musí být předána Akademické informační agentuře Domu zahraniční spolupráce (DZS) po ukončení studijního pobytu. Zprávu, prosím, zašlete e-mailem na adresu aia@dzs.cz. Do předmětu e-mailu napište „Zpráva z pobytu“ + název příslušné země.

Závěrečné zprávy, jejichž autoři a autorky souhlasili/y se zveřejněním, jsou k dispozici na internetové adrese http://www.dzs.cz/cz/akademicka-informacni-agentura/63_zpravy-ze-studijnich-pobytu/.

Jméno a příjmení studenta/studentky:	
E-mail:	
Domácí VŠ:	Masarykova univerzita
Domácí fakulta:	Fakulta sociálních studií
Obor studia:	Mezinárodní vztahy
Hostitelská země:	Albánie
Hostitelská VŠ:	Univerzita v Tiraně
Délka pobytu:	3 týdny

Prosíme o vyjádření, zda hodláte zprávu poskytnout k uveřejnění a zda ji hodláte zveřejnit anonymně či nikoli. Zveřejnění jména a kontaktu může pomoci dalším uchazečům a uchazečkám o stipendijní pobyt v zahraničí.

- Souhlasím s uveřejněním této zprávy nebo její části na internetových stránkách DZS **ano** **ne**
- Souhlasím s uvedením jména u mé zprávy **ano** **ne**
- Souhlasím s uvedením e-mailové adresy u mé zprávy **ano** **ne**
- Souhlasím s tím, aby zpráva byla uchována pro potřeby MŠMT a AIA DZS po dobu pěti let od jejího odevzdání. **ano** **ne**

Text zprávy:

Zahraniční pobyt (uveďte stručné informace o délce studijního pobytu, o univerzitě či pracovišti, kde jste stáž absolvovali, o Vaší činnosti spojené se studiem)

Letní jazyková škola albánského jazyka organizovaná Fakultou historie a filologie Univerzity v Tiraně od 1. do 30.9.2019 (vzhledem ke svému dřívějšímu návratu do ČR jsem se účastnil pouze prvních tří týdnů letní školy).

Na začátku kurzu byli účastníci na základě rozřazovacího testu rozděleni do 5 skupin dle úrovně jejich znalostí (přibližně odpovídající úrovním A1, A2, B1, B2, C1). Výuka albánštiny probíhala každý pracovní den dopoledne. Kvalita výuky se odvíjela především od jednotlivých lektorů, v mé skupině A1 se nám postupně vystřídaly dvě lektorky, výuka obou byla srozumitelná. Někteří účastníci z jiných skupin si

však na kvalitu a srozumitelnost výuky stěžovali, jiní si ji naopak pochvalovali. V odpoledním bloku zpravidla probíhaly teoretické filologické přednášky, které byly společné pro všechny účastníky. Přednášky však bohužel v naprosté většině případů probíhaly v albánštině, pro účastníky se znalostí jazyka v úrovni A1 nebo A2 tak byly spíše nesrozumitelné (i přesto však bylo ze strany organizátorů poněkud nesmyslně požadováno, aby se přednášek účastnili všichni). Kromě přednášek proběhlo v odpoledních blocích několik společných krátkých exkurzí (literární muzeum, archiv). Na konci třetího týdne proběhla i společná dvoudenní exkurze na východ Albánie do města Korča a jeho okolí (organizátoři v rámci exkurze zajišťovali dopravu, ubytování i stravu).

Před odjezdem (informace o formalitách, které je třeba zajistit před odjezdem – víza, pojištění apod., doprava, spojení, ceny)

Víza pro krátkodobé pobyty v Albánii nejsou potřeba, do země je možné cestovat na občanský průkaz i cestovní pas (pro případnou cestu do nebo přes Kosovo je již potřebný cestovní pas).

Pojištění jsem řešil standardním cestovním pojištěním od mé banky v ČR.

Doprava – oproti jiným balkánským destinacím je doprava do Albánie o něco složitější tím, že nabídka přímých letů a spojů je omezená. Během letní sezóny létají přímé lety smartwings/ČSA z Prahy do Tirany, letenky jsou však relativně drahé (zpravidla v rozmezí 6000-10000 Kč za zpáteční letenku). Cenově srovnatelnou variantou nabízenou po celý rok je spoj Austrian Airlines, příp. Adria Airlines přes Vídeň nebo Lublaň. Já jsme pro úsporu cestovních nákladů zvolil nízkonákladový let Wizzair z Budapešti do Tirany, který i po započítání ceny cesty vlakem do Budapešti vyšel výrazně levněji (celkem cca 3000 Kč za cestu tam a zpět). Sami Albánci také často využívají nízkonákladových spojů z Ohridu nebo Podgorice, které jsou napojeny lépe než Tirana na evropské metropole.

Spojení – Albánie prozatím stále spadá do roamingové zóny mimo EU, která je poměrně drahá. Naopak relativně levný je provoz místní sim karty včetně datového balíčku (třítýdenní balíček s 15GB dat, voláním a sms v přepočtu za cca 12€, dlouhodobější nabídky jsou ještě výhodnější). Wifi připojení je standardně dostupné ve většině kaváren a restaurací, na studentských kolejích však ne.

Ceny běžného zboží a služeb jsou zpravidla stejné nebo mírně nižší než v ČR – ceny potravin v obchodech jsou srovnatelné, ceny služeb včetně dopravy, ubytování a jídla v restauracích o něco nižší.

Ubytování, stravování, doprava (druh ubytování, kvalita, způsob zajištění, cena, možnost využití studentské koleje, možnost stravování v menze)

V rámci pobytu na letní škole zajišťovala albánská strana všem účastníkům ubytování na studentské koleji, která se nacházela v blízkosti fakulty, kde probíhal jazykový kurz. Ačkoli se údajně jednalo o nejlepší kolej z nabídky univerzity, úroveň ubytování odpovídala spíše nižšímu standardu běžnému v ČR. Pokoje byly dvoulůžkové, jen velmi úsporně vybavené, ale s vlastní koupelnou. Po technické stránce nebyly pokoje a především koupelny v příliš dobrém stavu. Teplá voda byla k dispozici pouze třikrát denně na hodinu (a ne se stoprocentní pravidelností).

Vedle ubytování nabízela univerzita účastníkům letní školy i celodenní bezplatné stravování v menze v blízkosti kolejí. Vzhledem ke spíše podprůměrné kvalitě nabízené stravy a velmi nízkým cenám stravování v okolních fastfoodech jsem však menzu využil jen sporadicky.

Vzhledem ke vzájemné blízkosti fakulty, kolejí a menzy není nutné pro pohyb po Tiraně běžně využívat veřejnou dopravu. Systém městské dopravy (a veřejné dopravy v Albánii obecně) může působit na první pohled chaoticky, po zorientování se však funguje vcelku spolehlivě a levně.

Finance (způsob výplaty stipendia, dostatečnost finančních prostředků, potřeba finanční zálohy ze soukromých zdrojů, nepředvídané náklady)

Finanční stipendium nebylo albánskou stranou poskytováno, bezplatně bylo nabízeno ubytování a stravování v menze (viz výše). Náklady na dopravu by měly být zpětně refundovány z prostředků české strany. Z vlastních zdrojů jsem tak financoval jen běžné každodenní výdaje a výdaje na cestování ve volném čase, které vzhledem k na naše poměry stále ještě přívětivým cenám v Albánii nebyly vysoké.

Volný čas (využívání volného času, akce a služby pro studenty a studentky, přístup do univerzitních zařízení – do knihoven, k internetu apod., sportovní a kulturní příležitosti, tipy na výlety)

Samotná Tirana nabízí příležitosti na využití volného času jak přímo ve městě (muzea, pestrá nabídka kaváren), tak v blízkém okolí (pohoří Dajti v těsné blízkosti města). Nejzajímavější místa v Albánii jsou však z Tirany poměrně vzdálená (i vzhledem ke stavu silnic a rychlosti veřejné dopravy) a je vhodnější se na ně vypravit během víkendů: např. hory na severu, Ohridské jezero (především z makedonské strany), jižní pobřeží mezi Vlorou a Sarande.

S jakými problémy jste se setkal/a při přípravě cesty a během zahraničního studia

Problémem, který provázal celou přípravu pobytu i jeho průběh, byla nedostatečná komunikace albánské strany. Ačkoli bylo českou stranou výběrové řízení zahájeno již v prosinci předchozího roku, předběžné potvrzení mé nominace na letní školu albánskou stranou jsem obdržel až v květnu, definitivní potvrzení o mé účasti v kurzu a o jeho konání dokonce až pouhých deset dní před zahájením. Podrobnější informace k organizaci kurzu (místo konání, formát, časový rozvrh, možnost ubytování) jsem neměl až do příjezdu do Tirany, vše mi bylo sděleno ústně teprve první den při zahájení kurzu. Tuto komunikační bariéru nedokázala prolomit ani intenzivní snaha české strany (DZS, MŠMT a nakonec i velvyslanectví ČR v Tiraně) o včasné zjištění informací. Z komunikace s ostatními účastníky kurzu jsem pak pochopil, že tento přístup albánské strany nebyl v mém případě nijak výjimečný, všichni měli velmi podobné zkušenosti s téměř nulovou komunikací albánské strany před zahájením kurzu. Tento problém se pak částečně projevoval i v průběhu kurzu, kdy bylo velmi obtížné získat informace ohledně organizace výuky, exkurzí apod. Vzhledem ke každodennímu osobnímu kontaktu s lektory to však již nebyl takový problém jako při komunikaci na dálku.

Celkové hodnocení (jaký přínos měla stáž pro Vaše studium, diplomový projekt, doktorskou práci, pro zlepšení jazykových znalostí apod.)

I přes výše zmíněné problémy v komunikaci albánské strany hodnotím svoji účast na jazykovém kurzu jako velmi přínosnou, a to jak pro samotné studium albánštiny, tak pro pochopení albánských společenských, historických a kulturních reálií. Tři týdny strávené v Tiraně mi daly kromě intenzivní výuky jazyka velmi cennou příležitost být v každodenním kontaktu s místním prostředím a ve volném čase také procestovat velkou část země. Pobyt na jazykovém kurzu tak pro mě byl unikátní možností, jak rozšířit své akademické působení do albánského jazykového prostoru, do kterého je jinak i s ohledem na jazykovou bariéru stále poměrně obtížné proniknout.